

LAS ENERGIAS RENOVELABLES E NON RENOVELABLES

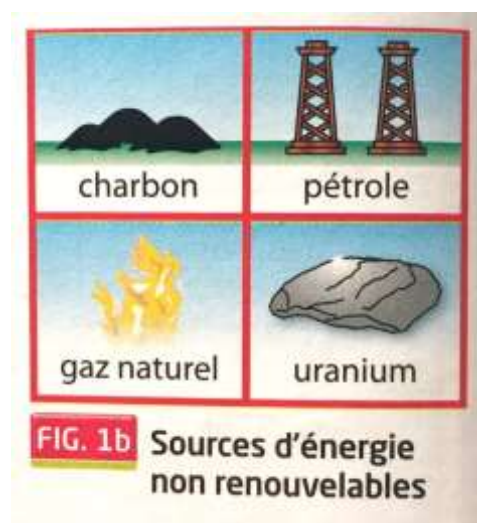
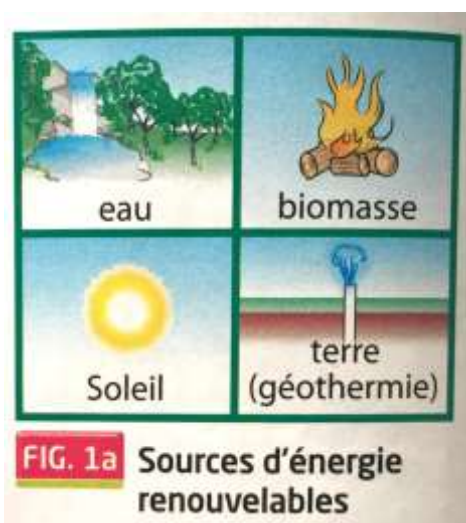
1) Diferentas sorgas d'energia

- La consumacion mondiala de **sorgas d'energia primàrias** es en augmentacion dempuèi mantunas decenias. La creissença demografica e los cambiaments de mòde de vida explican en partida aquela augmentacion.

Una sorga d'energia es dicha primària quorra es espleitada (exploitée) tal coma es trapada dins la natura .

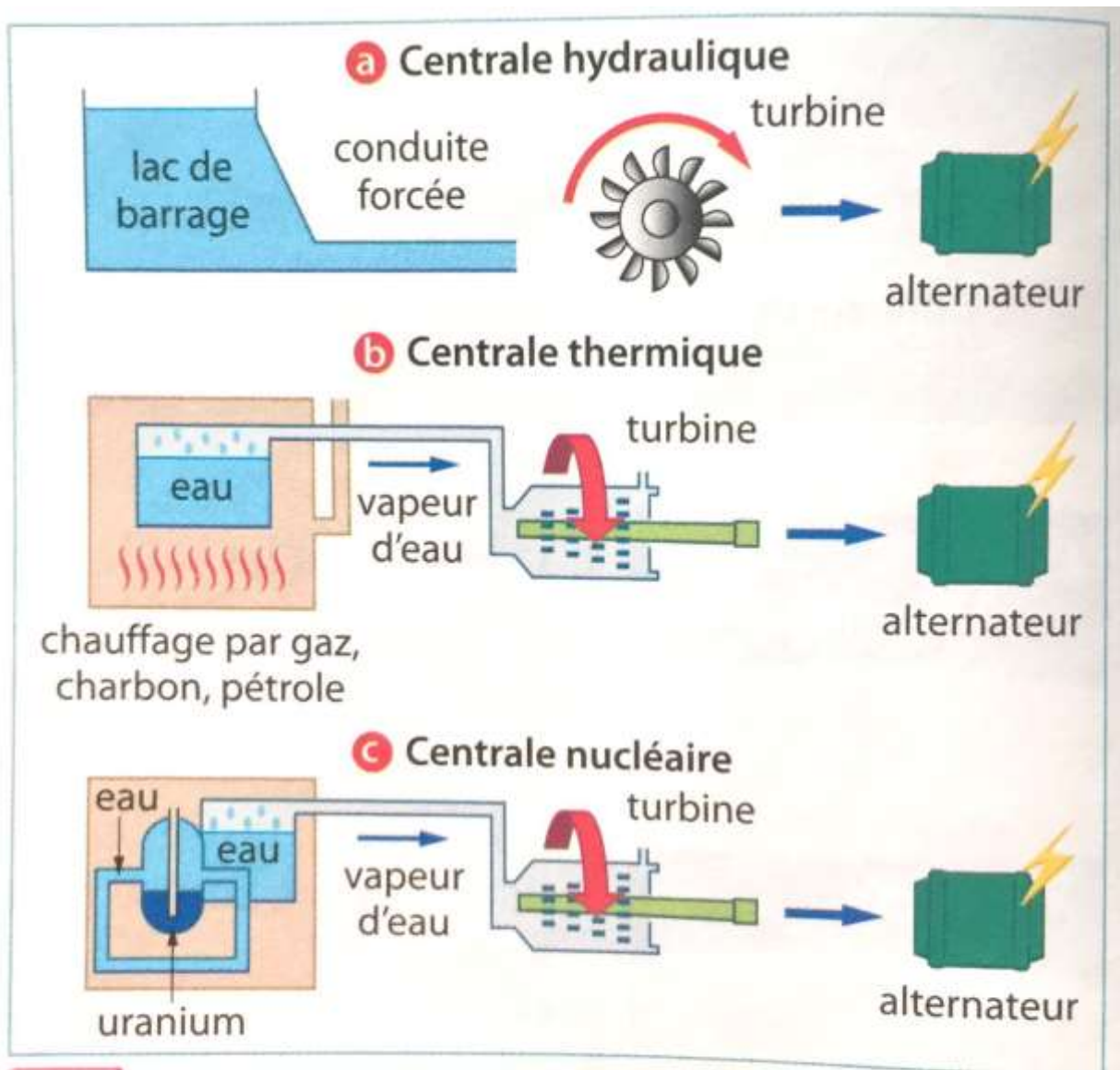
- Una sorga d'energia es dicha **renouvelable** quorra es renouvelada en permanença dins la natura. Una tala sorga d'energia es inagotable (inépuisable) a l'escala de la vida umana. Es lo cas per exemple del solelh, de l'aiga e del vent. L'utilisacion d'aquelas sorgas d'energia engendra fòrça pauc de dèishas (déchets) e de pollucion e participa pas a l'efèit de sarra (l'effet de serre), pèrque los regèts de dioxide de carbòni (CO₂) son flacs (faibles)
- Una sorga d'energia es dicha **non renouvelable** quorra son estòc s'estarit (s'épuise) a mesura qu'es utilizada. Una tala sorga d'energia es agotable (tarissable) a l'escala de la vida umana.

Es lo cas per exemple del carbon (charbon), del gas, del petròli e de l'uranium.

2) Conversion d'energia realitzada dins una centrala

- Una centrala electrica produís d'energia electrica. Aquella energia es acaminada cap als consumaires pel malhum (réseau) electric.
- Las centralas electricas utilisan una sorga primària d'energia, lo vent per las eolianas, e d'uranium per las centralas nuclearas.
- L'utilisacion d'una sorga primària d'energia permet de crear un moviment. Aquel moviment entraïna la rotacion de l'**alternador**. L'alternador es una partida comuna a la majoritat de las centralas. Convertís l'energia del moviment en energia electrica.

FIG. 2 Principe de fonctionnement des centrales électriques